

**Prof. assoc. dr. Sabit SYLA - U. d. Drejtor i Institutit të
Historisë “Ali Hadri” – Prishtinë**

**FJALA E HAPJES NË KONFERENCËN SHKENCORE:
“SHQIPTARËT GJATË LUFTËS SË DYTË BOTËRORE”**

***Të nderuar zonja dhe zotërinj,
Të nderuar mysafirë dhe pjesëmarrës të kësaj Konference,
Të nderuar kolegë, studiues të historisë nga hapësira gjithë
shqiptare,***

Rasti i parë e solemn, që më jep mundësinë të ndodhem para jush për të thënë disa fjalë për hapjen e kësaj Konference, të organizuar në bashkëpunim me Institutin e Historisë në Tiranë, më emocionon e më bën të ndihem i nderuar. Andaj, kam kënaqësi dhe nder të veçantë që në emër të Këshillit Organizues të dy institucioneve tona shkencore, Institutit të Historisë “Ali Hadri”, Prishtinë dhe Institutit të Historisë, Tiranë, t’ju përshëndes me përgëzimet dhe urimet më të sinqerta për pjesëmarrjen tuaj në Konferencën shkencore: “Shqiptarët gjatë Luftës së Dytë Botërore”.

Të nderuar të pranishëm,

Ne, duhet të çmojmë lart rolin dhe kontributin e jashtëzakonshëm që duhet të kenë të dy institutet tona shkencore, për studimin e historisë së popullit shqiptar, nga lashtësia deri në

ditët e sotme, për përgatitjen dhe botimin e përmbledhjeve dokumentare, artikujve, monografive dhe organizimin e veprimtarive shkencore si: simpoziume, konferenca e tryeza të rrumbullakëta, që hedhin dritë mbi historinë e zhvillimeve politike e diplomatike, ekonomike-shoqërore e kulturore të historisë sonë kombëtare në shkallë ballkanike, evropiane dhe më gjerë.

Bashkëpunimi ndërmjet dy institucioneve tona, është një detyrë e rëndësishme, si një sferë e veçantë në zhvillimin e marrëdhënieve shkencore. Bashkëpunimi është shprehje e zgjerimit të dijes, mishërimit, ndihmës reciproke, ndikimit progresiv të përparimit kulturor e shoqëror dhe nevojë kohe shumë e domosdoshme. Orientimi i aktiviteteve të tilla për marrëdhënie të ndërsjella, është i dobishëm në veçanti, duke u zbatuar përmes projekteve të përbashkëta, në studime dhe kërkime shkencore e kulturore, në përvojë, planifikim, reformim. Në këtë rrafsh duhen, edhe platforma kombëtare afatshkurtra, afatmesme e afatgjata duke u bërë kështu edhe Piemonte të integriteteve të përbashkëta në planin arsimor, kulturor e shkencor.

Instituti i Historisë në Prishtinë, mbetet i angazhuar që kërkimit shkencor, t'i japë rolin që i takon. Ne, në këtë drejtim, i kemi vënë vetes për detyrë, që të vazhdojmë në të ardhmen të realizojmë një axhendë të ngjeshur aktiviteteve shkencore. Historia e një kombi, nuk mund të njihet, pa thesarin dhe trashëgiminë historike dhe vazhdimisht duhet ta rikthejmë kujtesën tonë të kaluarë. Ky vizion, të gjithë neve na jep kurajë dhe na nxit për angazhime edhe më të mëdha në informimin e brezave të ardhshëm, për historinë e së kaluarës që të përballen me sfidat zhvillimore në fushën shkencore në përputhje me kërkesat e reja të botës bashkëkohore.

Zonja dhe zotërinj,

Në këtë Konferencë do të zhvillohet një veprimtari e shumanshme shkencore. Në 2 sesione do të lexohen 23 kumtesa nga studiues të njohur nga hapësira shqiptare. Kumtesat nga fusha e historisë shkruhen për t'i sjellë të vërtetat e periudhave të

ndryshme, për të cilat, historianët u referohen fakteve dhe dëshmive historike dhe paraprkisht vlerësojmë se, kumtesat që sot do të lexohen, janë të këtij niveli shkencor. Ndaj me të drejtë presim që edhe debatet e frytshme të jenë shtysë hulumtimesh e gjurmimesh duke sjellë rezultate të reja shkencore, të cilat, pa dyshim, do t'i shpien përpara studimet në fushën e historiografisë shqiptare e më gjerë.

Në Konferencë, marrin pjesë në veçanti studiuesit e fushës përkatëse, andaj, mbajtja e saj, ka një rëndësi të veçantë jo vetëm për dy institutet tona, si institucione të larta shkencore dhe si organizatorë të saj, por edhe për studimet historike në përgjithësi. Konferenca, si aktivitet shkencor i hapësirës sonë mbarëshqiptare, jep njëkohësisht një kontribut të çmuar për begatimin e studimeve historike në hapësirën tonë. Ajo sjell rezultatet e hulumtimeve të realizuara nga emra të dëgjuar të historiografisë shqiptare, që do të hedhin dritë mbi shumë çështje të rëndësishme, që lidhen me të kaluarën e këtyre trevave, mbi çështje të panjohura e të pastudiuara sa duhet, duke e begatuar me prurje të reja dijen historiografike shkencore.

Zonja dhe zotërinj,

Në fund, duke ju dëshiruar punë të mbarë e të frytshme dhe qëndrim të këndshëm në ambientet e Institutit Albanologjik, i shpall të hapura punimet e Konferencës shkencore “Shqiptarët gjatë Luftës së Dytë Botërore”.

Ju faleminderit!